

Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences

| cuspor.cumhuriyet.edu.tr |

Founded: 2020

Available online, ISSN: 2717-8919

Publisher: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

TRACES OF SPORTS IN SİVAS: A BIOGRAPHICAL REVIEW

Yakup Can Kurt^{1,a*}, Samet Alim^{2,b}, Edip Karabacak^{3,c}¹Faculty of Sport Sciences, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye² Faculty of Sport Sciences, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye³ Faculty of Sport Sciences, Sivas Cumhuriyet University, Sivas, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 29/01/2025

Accepted: 15/05/2025

Copyright © 2017 by Cumhuriyet
University, Faculty of Sports
Science. All rights reserved.

ABSTRACT

As in the rest of the world, sports in Turkey is an important field in terms of social and cultural development. Since the Republican Era, sports activities in Sivas, as in many provinces of Turkey, have exhibited a remarkable development. Sivas has hosted a wide range of activities from traditional Turkish sports to modern sports branches; sports have played an important role in the development of the social structure of Sivas people. In this research, the development of sports in Sivas is discussed in the process from the Republican Period to the present day. Important periods in the sports history of Sivas, the development process of sports in the city, prominent sports clubs, sports facilities, organized sports events and successful athletes were examined. Especially in the Republican Period, the contributions of the People's Houses to the institutionalization process of sports in Sivas are mentioned; the careers of Sivas athletes who achieved international success and the effects of these athletes on the sports history of the city are included in detail.

Keywords: Sports, Sivas, Sports History, Sports in Sivas

SİVAS'TA SPORUN İZLERİ: BİBLİYOGRAFİK BİR İNCELEME

Süreç

Geliş: 29/01/2025

Kabul: 15/05/2025

Öz

Dünya genelinde olduğu gibi, Türkiye'de de spor; toplumsal ve kültürel gelişim açısından önemli bir alandır. Cumhuriyet Dönemi'nden itibaren, Türkiye'nin birçok ilinde olduğu gibi Sivas'ta da spor faaliyetleri dikkate değer bir gelişim sergilemiştir. Sivas, geleneksel Türk sporlarından modern spor dallarına kadar geniş bir yelpazede etkinliklere ev sahipliği yapmış; spor, Sivas halkının sosyal yapısının gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. Bu araştırmada, Sivas'ta sporun gelişimi, Cumhuriyet Dönemi'nden günümüze kadar geçen süreçte ele alınmıştır. Sivas'ın spor tarihindeki önemli dönemleri, şehirde sporun gelişim süreci, öne çıkan spor kulüpleri, spor tesisleri, düzenlenen spor etkinlikleri ve başarılı sporcular incelenmiştir. Özellikle Cumhuriyet Dönemi'nde Halkevlerinin, Sivas'ta sporun kurumsallaşma sürecine katkılarından bahsedilmiş; uluslararası düzeyde başarı elde eden Sivaslı sporcuların kariyerlerine ve bu sporcuların kentin spor tarihindeki etkilerine ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sivas, Spor Tarihi, Sivas'ta spor

^a yakupcankrt@gmail.com

^c edip.karabacak@gmail.com

^{id} <https://orcid.org/0009-0000-4820-7594>

^{id} <https://orcid.org/0000-0002-3084-9190>

^b sametalim99@gmail.com

^{id} <https://orcid.org/0009-0009-4138-8690>

How to Cite: Kurt, Y. C., Alim, S., & Soyad, A. (2025). Sivas'ta Sporun İzleri: Bibliyografik Bir İnceleme. *Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences*, 6(1):26-33

Giriş

İnsanlık tarihi kadar eski olduğu öne sürülen spor olgusu, geçmişte bugünkü anlamıyla ve günümüzdeki kurallarla yapılmıyordu. Şöyle ki; spor olgusunun, insanların birbirleriyle ve özellikle doğayla girdikleri mücadelelerden şekillendiği; katı bir hayatta kalma mücadelesi veren ilk insanların, o dönemlerde günümüzdeki spor branşlarının temellerini oluşturdukları varsayılmaktadır. (Efek ve Korkmaz, 2022). İnsanlık tarihi kadar eski olan spor etkinlikleri sosyolojik bir olgudur ve toplumsal ortamda gerçekleşir. Her sporun kendine özgü bir alt kültürü vardır. Söz konusu alt kültür sayesinde kendine özgü değerler, normlar ve dil geliştirilmiştir. (Tezcan, 2019).

Sporun toplumlarda kültürel bir önemi vardır. Spor, sadece fiziksel bir aktivite değil, aynı zamanda ulusal aidiyet duygusunun, kültürel kimliğin, sanatın bir unsuru ve günlük yaşamın bir parçasıdır (Hliş ve ark., 2024). Ne var ki, her spor eşit derecede popüler olamamakta ve halkın ilgisini çekememektedir (Dwyer ve ark., 2016). Böylece, ana akım ve niş spor kavramları ortaya çıkmıştır. Ana akım sporlar, kamuoyunda daha fazla yer alan sporlardır; niş sporlar ise daha az popüler olanlardır.

Bu bağlamda, tarihsel süreç içerisinde güçlü ve savaşçı kimlikleri ile ön plana çıkan Türklerde de sportif faaliyetlere büyük önem verilmiştir ve Türk toplumunun sosyal ve kültürel yapısı, ilgilenilen spor dallarının ve bedensel hareketlerin şekillenmesinde büyük rol oynamıştır. Türklerin ilgilendikleri spor branşlarına bakıldığında (güreş, kılıç, okçuluk, atıcılık, cirit, boks, kayak, tomak, avcılık vb.) hemen hemen hepsi güce ve mücadeleye dayandığı görülmektedir. Diğer taraftan değişen toplum yapısı ile modern sporların dahil edilmesiyle, Türklerin hemen her spor dalıyla ilgilendiklerini söylemek yanlış olmayacaktır (Dever ve İslam, 2015).

Spor günümüzde fiziksel engellilerde dahil olmak üzere hiçbir bireysel farklılık gözetilmeden toplumun değişik kesimlerinin ilgi alanına girmekte ve insanın yaşamı boyunca sağlıklı, başarılı ve mutlu olmada önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmakta. Spor kişiye sabırlı ve enerjik olmayı, sosyalleşmeyi veya toplumla bütünleşmeyi sağlar, bu bütünleşmeyi kurarken kişi ile toplum arasındaki ilişkiyi daha ilkeli kılmaktadır (Ramazanoğlu ve ark., 2005).

Spor, adil oyunun, iş birliği içinde çalışmanın, kazanmaktan gurur duymanın, başarısızlığı nezaketle kabul etmenin, ırk, etnik köken, sınıf ve cinsiyet gibi engelleri ortadan kaldırmanın, uluslararası dostluk ve hoşgörü yaratmanın değerini öğretir (Waddington ve Smith, 2013). Dünya ülkeleri veya politika yapıcılar, sporun sporcuya kazandırdığı değerleri; sağlık, yenilenme, toplumsal katılım, toplumsal kontrol, istihdam, ülke ve millet sevgisi, rekabet, kazanma ve kaybetme olarak tanımlamaktadır. Toplum açısından sporun getirdiği değerlerin zenginlik, şöhret, ünlü olma, madalya, kilo verme veya çekici görünüm olduğu görülmektedir.

Dolayısıyla sporun getirdiği değerler veya sporcuların spor deneyimlerine dayanarak kazandıkları değerler karmaşık ve çelişkilidir (Devine ve Telfer, 2016).

Araştırma kapsamında, Cumhuriyet'ten günümüze sporun Sivas ilindeki gelişimi, önemli spor kulüpleri, spor tesisleri, spor etkinlikleri ve başarıları gibi konular ele alınmıştır. YÖK Akademik, Google Akademik, Dergi Park veri tabanlarının yanı sıra basılı kitaplar, yerel basın ve internet kaynaklarından faydalanılmıştır. "Sivas", "spor", "spor tarihi", "Sivas'ta spor" ve "Halkevleri" anahtar kelimeleriyle tarama yapılmıştır.

Sivas'ta Spor Etkinlikleri

Kıtalararası yollar kavşağında bulunan Sivas, tarihi boyunca birçok medeniyetin merkezi ve kültürlerin buluşma noktası olmuştur. Sivas, ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarının düzenlendiği bir şehir olarak Sivas halkına ve sporculara geniş imkanlar sunar. Bu etkinlikler arasında amatör turnuvalar, spor festivalleri ve okullar arası spor müsabakaları da yer almaktadır.

Sivas'ta Cumhuriyet döneminin başlangıcından itibaren spor etkinlikleri kurumsal ve organize bir yapıya kavuşmaya başlamıştır. Bu gelişimin önemli bir adımı, 14 Nisan 1932'de kurulan Sivas Spor Kulübü olmuştur. Aynı yıllarda Halkevleri'nin bünyesinde Spor Kolu'nun açılmasıyla da sportif etkinlikler yeni bir ivme kazanmıştır. 1932'de kurulan Sivas Spor Kulübü'nün nizamnamesinde "Kulübün teşekkülünden maksat, memlekette gençleri spora teşvik etmek ve onları idmancılığın fenn-i esasatı dahilinde çalıştırmak, netice itibarıyla vatana gürbüz iyi görür ve düşünür gençler yetiştirmektir." cümleleri yer almıştır. O yıllarda kurulan spor kulüplerinin özelliği futbol, atletizm, güreş gibi çok branşlı olmasıdır (Mahiroğulları, 2018).

Dönemin yönetimi tarafından sporun milli terbiyenin başlıca unsurlarından bir tanesi olarak görülmesi ve halka özellikle de gençlere sporun sevdirelmesi ve yaygınlaştırılması ihtiyacına binaen Sivas'ta 1933'te kurulan Halkevlerinin spor şubeleri bulundukları çevrenin imkanları doğrultusunda her alanda faaliyet göstermeye gayret etmiştir. Spor şubesinin amacı az sayıda profesyonel sporcu yetiştirmek yerine kadın, erkek ayrımı yapmadan herkese sporu sevdirebilmektir. Sivas Halkevinin spor şubesi kurulduğu 1933 yılı içinde futbol ve atletizmin Sivas'ta yaygınlaştırılması için çaba göstermiş, spor kulüplerinin kurulmasına ve faaliyetlerin düzenlenmesine çalışmıştır. 1934 yılında şube atlı sporlara başlamış, 1935 yılında "Atlı Spor Kulübü" kurulmuştur. Bu kulübe mensup 50 genç 3 Mayıs 1934 tarihinde binicilik talimlerine başlayarak İstasyon Caddesi'nde atlı gezinti yapmışlardır. 13 Mayıs 1935 tarihli Kızılırmak Gazetesi'nde Halkevi adına yapılan duyuruda, binicilik ve atıcılık öğrenmek isteyen herkesin bu kulübe üye olması istenmiş, atı olmayanlara ücretsiz olarak at temin edileceği

belirtilmiş ve her cuma İstasyon Cadde'si civarında cirit oynanacağı duyurulmuştur (Duman, 2013).

Sivas'ta ilk minder güreşi müsabakaları düzenleyen Halkevi olmuş; ilk güreş müsabakası 1937 yılının Cumhuriyet Bayramı'nda yapılmıştır. 1936 yılında Spor Şubesine bağlı tenis kolu tarafından bir balo düzenlenmiştir. 13 Temmuz 1941 tarihinde Spor Şubesi tarafından Etem Bey Parkı'ndaki barajda çeşitli kategorilerde bir yüzme müsabakası düzenlenmiştir. 1941 yılında Mohaç Kır Koşusu ve Atatürk koşuları yapılmıştır. Bu dönemde kayak sporuyla ilgili faaliyetler "Yıldız Doğa Spor Kulübü" tarafından yürütülmüştür (Duman, 2013). 1940 yılında CHP Genel Sekreterliği tarafından, yörede kayak sporunun geliştirilmesi için 10 çift kayak, 10 çift kayak ayakkabısı ve diğer kayak ekipmanları göndermiştir. 1942 yılında, Sivas kayakçıları ile Kayseri Bolu Halkevi kayakçıları arasında kayak müsabakası yapılmıştır (Mahiroğulları, 2021). Sivas'ta futbol kurallı ve resmi olarak 17 Nisan 1940'ta kurulan Demirspor ile başlamıştır. Demirspor'u daha sonraki yıllarda Sümerspor ve 4 Eylül Gençlik Kulüpleri izlemiştir (Mahiroğulları, 2003).

Sivas İlinin Sportif Faaliyetlerde Başarılı Olmasının Etkenleri

Coğrafi faktörler, kültürel çeşitlilik, iklim ve doğal çevre, bireylerin değerleri, tutumları ve davranışları üzerinde etkili olabilir (Öner, 2023). Spora eğilimi; coğrafi, iklimsel ve biyolojik faktörlerle ilişkilendiren çalışmalar, bu unsurların bireylerin sportif başarılarında belirleyici bir rol oynayabileceğini göstermektedir.

Her ülkenin, her ilin, engebeli, ormanlık, deniz seviyesinden yüksekliği, denizellik, karasallık gibi coğrafi, keza halkının genetik ve iskelet yapısı gibi biyolojik özellikleri, beslenme alışkanlıkları insanların sportif eğilimleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Bu bağlamda Sivas, Yüksek Anadolu Platosu'nun "orta yaylası"dır. Topraklarının büyük bir kısmı 1250 metre irtifadadır. İl topraklarının kuzeyi, engebeli ve kısmen ormanlıktır. Güney kesiminde yer yer yükseltiler, derin vadiler ve ovalar yer alır. Özellikle orta ve güney kesimin bitki örtüsü "bozkır" bitki örtüsüdür. Sivas ili kışları soğuk geçen tipik bir karasal iklime sahiptir.

Sivas'ın yukarıda izah edilen coğrafi özellikleri göz önüne alındığında; ilk bakışta il topraklarının deniz seviyesinden oldukça yüksek olması, arazi yapısının engebeli ve kışlarının sert geçmesi gibi üç temel unsur ön plana çıkar. Diğer taraftan, Sivas insanı, genetik ve fizikî yapısı itibarıyla genel olarak orta, uzun boylu, esmer tenli, özellikle kırsal kesim insanının süt, yoğurt, peynir gibi hayvansal gıdalara dayalı beslenme alışkanlıkları nedeniyle sağlam kemik yapılı, hareketli ve çeviktir. Bu bağlamda, Sivas'ın coğrafi, beslenme ve iklim özellikleri göz önüne alındığında, Sivas insanının vücut ve solunum dayanıklılığı sayesinde yüksek efor ve uzun süreli aktivite gerektiren spor dallarında başarılı olması öngörülebilir. Nitekim, Sivas ilinde yetişmiş insanların "güreş", "atletizm", "halter" ve "boks" gibi vücut ve solunum

dayanıklılığı gerektiren spor dallarında başarılı olduğu bilinmektedir.

İz Bırakmış Sivaslı Sporcular

Bu bölümde Sivaslı olan ve kendi branşlarında Olimpiyatlarda, Avrupa ve Dünya şampiyonalarında aldıkları başarılarla Türkiye'yi temsil etmiş sporculardan bahsedilmiştir.

a) Güreş

1- Mustafa Çakmak

1912' de Zara'nın Akören Köyünde doğmuştur. Mustafa Çakmak güreşte "Türk gibi kuvvetli" sözünü cihana yayan pehlivandır. 1939 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda ikincilik derecesini elde etmiştir (Mahiroğulları, 2018).

2- Yaşar Erkan

1918 yılında Suşehri'nde doğmuştur. 1933-1937 yılları arası üst üste Balkan şampiyonu olmuştur. Güreş tarihinde ilk kez 1936 Berlin Olimpiyatlarında altın madalya kazanarak ilk olimpiyat şampiyonluğuna Yaşar Erkan ulaşmıştır.

Güreş sporunu çok seven Atatürk, olimpiyat kafilesini Dolmabahçe Sarayı'nda kabul etmiş, Olimpiyat şampiyonu Yaşar Erkan'ı alından öperek "*Türklük, senin gibi vefakâr evlatlarının azimleriyle tanınacak ve tanıtılacaktır. Muvaffakiyetin bakî olsun.*" demiştir (Er, 1966).

3- Ali Özdemir

1920 yılında Zara'da doğmuştur. 1950 ve 1952 Dünya Güreş Şampiyonasında sırasıyla ikincilik ve birincilik dereceleri elde etmiştir (Er, 1966).

4- Nurettin Karagöz

1931 yılında Sivas ilinin merkez ilçesine bağlı Başbüyük Köyünde doğmuştur. 12. Balkan Şampiyonasında ikincilik derecesi elde etmiştir (Er, 1966).

5- Ahmet Ayık

1939 yılında Doğanşar'da doğmuştur. 1965 Dünya Güreş Şampiyonası birincisi, 1967 Dünya Güreş Şampiyonası birincisi, 1968 Meksiko Olimpiyatları birincisi ve 1970 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda birincilik dereceleri vardır (Mahiroğulları, 2018).

6- Hasan Karaman

1948 yılında Doğanşar'da doğmuştur. 1969 Balkan Şampiyonası, 1970 Avrupa Güreş Şampiyonasında sırasıyla birincilik ve üçüncülük derecesi elde etmiştir (Mahiroğulları, 2003).

7- Fevzi Şeker

1962'de Zara'da doğan Fevzi Şeker, serbest stil 68 ve 74 kilolarda güreşmiştir. Şeker gerek fizik gerekse kondisyonuyla Türk güreş tarihinin en teknik güreşçilerinden biridir. 1983'te Budapeşte'de 68 kiloda

Avrupa ikincisi, 1987'de 74 kiloda Lazkiye'de yapılan Akdeniz Oyunları ve 1990 yılında Polonya'nın Poznan şehrinde 68 kiloda Avrupa şampiyonu olmuş, genç yaşta 1999 yılında vefat etmiştir (Mahiroğulları, 2018).

8- Hamza Yerlikaya

1976 yılında İstanbul'da doğmuştur. Yerlikaya'ya FILA tarafından "asrın güreşçisi" unvanı verilmiş ayrıca devlet üstün hizmet madalyasının sahibidir. 1992 Dünya Şampiyonası ikincisi, 1993 Avrupa Şampiyonası ikincisi, 1993 Dünya Şampiyonası birincisi, 1995 Prag Dünya Şampiyonası birincisi, 1996 Avrupa Şampiyonası birincisi, 1996 Atlanta Olimpiyatları birincisi, 1997 Avrupa Şampiyonası birincisi, 1997 Dünya Şampiyonası ikincisi, 1997 Dünya Kupası birincisi, 1998 Avrupa Şampiyonası birincisi, 1999 Avrupa Şampiyonası birincisi, 2000 Sidney Olimpiyatları birincisi, 2001 İstanbul Avrupa Şampiyonası birincisi, 2002 Avrupa Şampiyonası birincisi, 2002 Dünya Kupası ikincisi, 2005 Avrupa ve Dünya Şampiyonası birincisi, 2006 Moskova Avrupa Şampiyonası birincisi ve 2006 yılında Budapeşte Dünya Kupası birincisi, 2006 Çin Dünya Kupası üçüncüsü, 2007 Dünya Kupası birincisi olmuştur. 22 Temmuz 2007 tarihli genel seçimlerde 23. Dönem milletvekili seçilmiştir. Hamza Yerlikaya, 21 Temmuz 2018 yılından beri Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda Bakan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır (Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2025).

9- Sebahattin Öztürk

1969 yılında Yıldızeli'nde doğmuştur. 1988 Polonya Ümitler Avrupa Şampiyonasında ikincilik, 1991 Akdeniz Oyunlarında birincilik, 1992 Avrupa Güreş Şampiyonasında birincilik, 1993 Dünya Şampiyonasında birincilik dereceleri elde etmiştir. 1996 yılında aktif güreşi bırakmıştır (Mahiroğulları, 2018).

10- Arif Kama

1976 yılında Sivas'ta doğmuştur. 1991 Yıldızlar Dünya Şampiyonasında birincilik, 2000 Avrupa Serbest Güreş Şampiyonasında ikincilik, 2002 Avrupa Şampiyonasında birincilik dereceleri elde etmiştir (Mahiroğulları, 2018). Arif Kama, Sivas Belediyesi Spor İşleri Müdürü olarak yaşantısına devam etmektedir.

11- Aydın Polatçı

1980 yılında Sivas'ta doğmuştur. 1995 Avrupa Gençler Şampiyonasında birincilik, 1997 Gençler Avrupa ve Dünya Şampiyonasında birincilik, 1998 Avrupa Şampiyonasında birincilik dereceleri elde etmiştir (Er, 1966).

12- Taha Akgül

1990 yılında Sivas'ta doğmuştur. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu mezunu ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Bölümü yüksek lisans mezunudur. 2010 Dünya Gençler Şampiyonasında ikincilik, 2011 Golden Grand Prix'de birincilik, 2012 Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2013 Dünya Kupasında birincilik, 2013 Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2013

Dünya Şampiyonasında üçüncülük, 2014 Avrupa ve Dünya Şampiyonalarında birincilik, 2015 Avrupa Oyunları ve Dünya Şampiyonasında birincilik, 2016 Olimpiyat Oyunlarında birincilik, 2017 Dünya Şampiyonasında ikincilik, 2017 Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2018 Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2019 Dünya Şampiyonasında ikincilik, 2019 Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2021 Olimpiyat Oyunlarında üçüncülük, 2021 Dünya ve Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2022 Dünya ve Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2023 Dünya Şampiyonasında üçüncülük, 2023 Avrupa Şampiyonasında birincilik, 2024 Olimpiyat Oyunlarında üçüncülük, 2024 Avrupa Şampiyonasında birincilik dereceleri elde ederek ülkemize bir çok madalya getirmiştir. 2024 yılında gerçekleştirilen Türkiye Güreş Federasyonu 6. Olağan ve Mali Genel Kurulu'nda yapılan başkanlık seçimlerinde, 288 delegenin oy kullandığı süreçte 189 oy alan Taha Akgül, federasyon başkanlığına seçilmiştir (Türkiye Güreş Federasyonu, 2025).

b) Atletizm

1- Mustafa Elden

Elden, 1931 yılında Sivas'ta doğmuştur. 1955 yılında 14. Balkan Oyunlarında kros alanında birinciliği, 1965 24. Balkan Oyunlarında maraton dalında ikincilik dereceleri olarak şeref kürsüsünde yerini almıştır (Serin, 1998).

2- Turan Ballar

Ballar, 10.000 metrede Balkan şampiyonu olarak şeref kürsüsüne çıkmıştır (Er, 1966).

3- Zeki Öztürk

Öztürk'ün 1500 metre kros müsabakalarında Balkan şampiyonluğu bulunmaktadır (Mahiroğulları, 2018).

4- Ahmet Çetinbaş

Ahmet Çetinbaş, 2000 metre engelli koşularında Balkan şampiyonu olmuştur (Er, 1966).

5- Ali Güneş

Güneş, 6000 metre krosta Balkan şampiyonu olmuştur (Er, 1966).

c) Boks

1- Seyfi Tatar

1945 yılında Gürün'de doğmuştur. 1969,1970,1971 ve 1973 Balkan Boks Şampiyonası'nda birincilikleri vardır. 1967 Avrupa Şampiyonası'nda ikinci olmuştur (Mahiroğulları, 2018).

2- Vedat Tutuk

Tutuk, altın kemer boks şampiyonudur (Er, 1966).

3- Alparslan Yıldırım

Balkan Boks Şampiyonası birincisidir (Er, 1966).

d) Halter

1- Harun Akkaya

Harun Akkaya'nın halter alanında Balkan şampiyonluğu vardır (Er, 1966).

2- Orhan Boltürk

Boltürk'ün halter alanında Balkan Şampiyonası ikinciliği vardır (Er, 1966).

3- Cahit Günten

Günten'in halter alanında Balkan Şampiyonası ikinciliği vardır (Er, 1966).

4- Caner Toptaş

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi mezunu olan Toptaş, halter alanında 2017 Gençler Avrupa Şampiyonası üçüncüsü, 2018 Yaz Gençlik Olimpiyatları ikincisidir (Mahiroğulları, 2018).

5- Ahmet Turan Okyay

Okyay'ın halter alanında, 2017 Gençler Dünya Şampiyonası birinciliğini elde etmiştir (Mahiroğulları, 2018).

e) Para Halter

1- Abdullah Kayapınar

1992 Sivas doğumludur. Kayapınar milli para haltercidir. Akondroplazi rahatsızlığı ile dünyaya gelmiştir. Boyu 1,25 metre ve ağırlığı 49 kilogramdır. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisidir. 2023 Dünya Para Powerlifting Şampiyonasında 173 kg kaldırarak bronz madalya kazanmıştır. 2024 Paris Paralimpik oyunlarında 180 kg kaldırarak gümüş madalya kazanmıştır ve bu kategoride olimpiyat madalyası elde eden ilk Türk erkek sporcu unvanını hak etmiştir (Türkiye Halter Federasyonu, 2024).

f) Judo

1- İlayda Emen

2001 yılında doğan ve Sivaslı olan Emen, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Harita Mühendisliği bölümünden mezun olmuş ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Geomatik Mühendisliği alanında tezli yüksek lisans eğitimini sürdürmektedir. Emen'in en iyi sportif dereceleri şöyledir; Dünya Çocuk Oyunları birinciliği, iki kez Wushu Kungfu Dünya ikinciliği ve üç kez Avrupa birinciliği vardır (TRT Spor, 2021).

2- Begümnaz Doğruyol

2007 yılında doğan ve Sivaslı olan Doğruyol, Galatasaray Spor Kulübü adına yarışmaktadır. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi öğrencisidir. 2022 Zagreb Ümitler Judo Avrupa Kupası'nda ikincilik, 2024 Graz'da düzenlenen Avrupa Kupası'nda ikincilik ve 2024 Prag Gençler Avrupa Judo Kupası'nda üçüncülük başarıları vardır (Uluslararası Judo Federasyonu, 2025).

g) Wushu

1- Muhammet Can Kama

Sivaslı olan Kama Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencisidir. 2024 9. Dünya Wushu / Kungfu Şampiyonasında bir altın ve iki gümüş madalya kazanmış ve 2024 Avrupa Kupasında Wushu / Kung Fu Büyükler Avrupa Şampiyonudur (Millî Eğitim Bakanlığı, 2022).

Sivas'ta Faaliyet Gösteren Spor Branşları ve İl Spor Temsilcilikleri

Atletizm, avcılık ve atıcılık, badminton, basketbol, bedensel engelliler, bilardo, bisiklet, binicilik, bocce, bowling, boks, bric, jimnastik, dart, dağcılık, eskrim, e-spor, futbol, geleneksel atlı spor dalları, görme engelliler, güreş, geleneksel Türk okçuluğu, halk oyunları, halter, hentbol, hava sporları, hokey, izcilik, işitme engelliler, judo, kick boks, karate, kayak, kürek, kano, masa tenisi, modern pentatlon, muay thai, motorsiklet sporları, okçuluk, oryantiring, okul sporları, özel sporcular, ragbi, satranç, su altı sporları, teakwando, tenis, triatlon, üniversite spor dalları, voleybol, vücut geliştirme, fitness ve bilek güreşi, yelken, yüzme, wushu spor branşları olmak üzere Sivas ilinde 55 farklı spor branşına ait il temsilcilikleri bulunmaktadır (Sivas GSİM, 2024). Sivas'taki il spor temsilciliklerinin çeşitliliği şehrin spora verdiği önemi açıkça göstermektedir.

Sivas ilinde faal olarak lisanslı sporcu sayısı ve spor tesislerinin durumuna ilişkin bilgiler Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürü Şahin Ertem tarafından düzenlenen basın toplantısında paylaşılmıştır. Ertem, "Sivas'ta 64 spor tesisi bulunmakta ve 61 bin 62 lisanslı sporcu bulunmaktadır" (Sivas İrade Gazetesi, 2024) ifadeleriyle Sivas'taki spor altyapısına dair önemli verileri kamuoyuna aktarmıştır.

Sivas'ta Faaliyet Gösteren Önemli Spor Tesisleri

a) Lütfullah Bilgin Tesisleri

Sivasspor Vali Lütfullah Bilgin Tesisleri 96.500 m2 arazi üzerine kurulmuş ve 2011 yılında yapımı tamamlanmıştır. Tesis içerisinde 2 bina, 5 antrenman sahası, 1 basketbol ve voleybol sahası, 1 kapalı spor kompleksi, 1 restoran, 1 saha bakım binası, 50 araçlık otopark, 200 araçlık genel otopark mevcuttur (Sivasspor, 2024).

b) Sivas 4 Eylül Stadyumu

2016 yılında hizmete açılan Sivas 4 Eylül Stadı, modern mimarisi ve donanımlarıyla dikkat çeken bir spor kompleksidir. 27.734 seyirci kapasitesine sahip olan stat, uluslararası standartlara uygun şekilde tasarlanmıştır. Tüm koltukları üstü kapalı olarak inşa edilen stadyum, seyirciler için konforlu bir deneyim sunmaktadır. 4 Eylül Stadı, Sivas'ın futbol alanındaki prestijini artıran önemli bir yapıdır (Sivasspor, 2024).

c) Muhsin Yazıcıoğlu Spor Kompleksi

Sivas Muhsin Yazıcıoğlu Spor Kompleksi, 2012 yılında inşa edilmiştir ve 3.200 seyirci kapasitesine sahip modern bir spor tesisidir (TFF, 2024).

d) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Yerleşkesi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde, Taha Akgül Spor Salonu, 15 Temmuz Cumhuriyet Spor Salonu, stadyum, açık ve kapalı futbol sahaları, yarı olimpik yüzme havuzu, açık ve kapalı tenis kortları mevcuttur (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2025).

e) Sivas 4 Eylül Spor Vadisi

Sivas 4 Eylül Spor Vadisi Gültepe Okullar Bölgesinde yer almaktadır. 4 Eylül Taha Akgül Spor Salonu, olimpik yüzme havuzu, futbol sahaları, atletizm sahası, tenis kortları ve yapımı devam eden Floor Curling salonu mevcuttur.

f) Şeyh Şamil Spor Kompleksi

Sivas Belediyesi tarafından yapımı tamamlanan ve 2025 yılıyla hizmete açılan spor kompleksinde, kapalı spor salonu, yarı olimpik yüzme havuzu, bisiklet ve koşu parkurları, halı saha ve tenis kortu mevcuttur (Sivas Belediyesi, 2025).

g) Yıldız Dağı Kış Sporları ve Turizm Merkezi

Sivas İl Özel İdaresi'ne ait bir kamu şirketi olan Buruciye AŞ. tarafından işletilmektedir. 2016 yılında hizmete açılmıştır. Tesis içerisinde oteller, kafe ve restoranlar, buz park, kayak ve snowboard için çok sayıda pist bulunmaktadır (Sivas Yıldız Dağı Kayak Merkezi, 2024).

Sivas'ta Gerçekleştirilen Önemli Spor Etkinlikleri

a) Epe Flöre Kılıç Eskrim Türkiye Şampiyonası

2019 yılında 4 Eylül Taha Akgül Spor Salonu'nda organize edilen turnuvaya, 18 kategoride toplam 1531 sporcu katılmıştır.

b) Parkur Yaş Grupları Türkiye Şampiyonası

2023 yılında 4 Eylül Taha Akgül Spor Salonu'nda ev sahipliği yapılan turnuvaya, 32 ilden 386 sporcu katılmıştır.

c) Balkan U18 Atletizm Şampiyonası

2023 yılında 21'inci düzenlenen Balkan U18 Atletizm Şampiyonası Sivas Atletizm pistinde düzenlenmiştir ve 15 ülkeden 310 sporcu katılmıştır.

d) Büyükler Türkiye Badminton Şampiyonası

2023 yılında 4 Eylül Taha Akgül Spor Salonu'nda gerçekleştirilen turnuvaya, 42 ilden 520 sporcu katılmıştır.

e) U15 Erkekler-Kadınlar Güreş Türkiye Şampiyonası

2024 yılında 4 Eylül Taha Akgül Spor Salonu'nda organize edilen turnuvaya, 56 ilden 175 kulüp ve yaklaşık bin sporcu katılmıştır.

f) Yıldızlar Kulüpler Halter Türkiye Şampiyonası

2024 yılında 4 Eylül Taha Akgül Spor Salonu'nda gerçekleştirilen turnuvaya, 39 ilden 395 sporcu katılmıştır.

g) Görme Engelliler Golbol Ligi Müsabakaları

2024 yılında Golbol Kadınlar 1. ve 2. Lig müsabakaları, Taha Akgül Spor Salonu'nda düzenlenmiştir.

h) Spor Toto Muaythai Süper Ligi Final Müsabakaları

2024 yılında 4 Eylül Spor Salonu'nda düzenlenen turnuvaya, Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen sporcular, şampiyonluk kemeri ve uluslararası organizasyonlarda ülkemizi temsil etme fırsatı için büyük bir rekabet içine girmiştir.

Bulgular

Tablo 1' de Sivas il merkezinde faal olarak futbol başta olmak üzere birçok spor branşında faaliyet gösteren 24 adet kulübün olduğu görülmektedir.

Tablo 2' de Sivas iline bağlı ilçelerde faal olarak yine futbol başta olmak üzere birçok spor branşında faaliyet gösteren toplamda 16 adet kulübün olduğu görülmektedir.

Sivas

Tablo 1. Sivas Merkezde Bulunan Faal Spor Kulüpleri

Altınyayla Belediye Spor	Suşehri Belediyespor
D.Ç Divriğispor.	Suşehri Gençlik ve Spor
Gemerek Belediyespor	Şarkışla Belediyespor
Gürün Gençlerbirliği Spor	Yıldızeli Birlikspor,
Hafik Belediyespor	Yıldızeli Gençlik Spor Kulübü
Hafik Gençlik ve Spor	Zara Spor Futbol Kulübü
Kangal Termikspor	İmranlıspor
Koyulhisar Belediyespor.	Gürün Şalspor

Tablo 2. Sivas İlçelerinde Bulunan Faal Spor Kulüpleri

Altınyayla Belediye Spor	Suşehri Belediyespor
D.Ç Divriğispor.	Suşehri Gençlik ve Spor
Gemerek Belediyespor	Şarkışla Belediyespor
Gürün Gençlerbirliği Spor	Yıldızeli Birlikspor,
Hafik Belediyespor	Yıldızeli Gençlik Spor Kulübü
Hafik Gençlik ve Spor	Zara Spor Futbol Kulübü
Kangal Termikspor	İmranlıspor
Koyulhisar Belediyespor.	Gürün Şalspor

Sonuç ve Öneriler

Tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapan Sivas, geleneksel Türk sporlarından modern sporlara kadar geniş bir yelpazede spor faaliyetlerine sahne olmuştur. Cumhuriyet'in ilanından sonra şehirde spor faaliyetleri daha sistemli ve kurumsal bir yapıya kavuşmuş, Halkevleri ve çeşitli spor kulüpleri aracılığıyla gençlerin spora katılımı teşvik edilmiştir. Futbol, güreş, binicilik, atletizm, kayak gibi branşlarda önemli organizasyonlar düzenlenmiş ve bu etkinlikler toplumun spor bilincinin artmasına katkı sağlamıştır. Sivas'ta kurulan spor tesisleri ve bu tesislerde faaliyet gösteren amatör ve profesyonel kulüpler, sporun şehirde köklü bir gelenek haline gelmesini sağlamıştır. Ayrıca ulusal ve uluslararası alanda başarı kazanan Sivaslı sporcular, şehrin spor tarihinde iz bırakan önemli figürleri olmuşturlar.

Sivas'ın spor altyapısı günümüzde önemli ölçüde gelişmiş, çeşitli spor dallarını destekleyen tesislerin sayısı artmıştır. Sivas 4 Eylül Spor Vadisi gibi kompleksler, şehirdeki spor potansiyelini artıran önemli yatırımlar arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra 2024 yılı itibarıyla şehirde 163 faal spor kulübünün, 64 spor tesisinin ve 61 binin üzerinde lisanslı sporcunun bulunması, Sivas'ın spor kültürünün güçlü olduğunu göstermektedir.

Sivas'ın doğal güzellikleri ve tarihi dokusu, spor turizmi açısından önemli fırsatlarda sunmaktadır. Sivas, spor altyapısını geliştirmeye ve daha fazla sportif etkinlik düzenlemeye devam ettikçe, Türkiye'de spor turizmi için önde gelen destinasyonlar haline gelme potansiyeline sahiptir.

Sivas, birçok şehir gibi spor alanında zengin bir tarihe sahiptir. Geleneksel Türk sporlarından yağlı güreş, okçuluk, tenis ve hentbol gibi modern sporlara kadar, Sivas'ın tarih boyunca gelişen ve uygulanan çeşitli spor dalları önemli bir yer tutmuştur. Spor, toplumların kültürel

değerlerini içerdiği için, bu değerleri bireylere aktarmada önemli bir araç olarak işlev görür (Başoğlu, 2022). Dünyada da benzer şekilde, her toplum, kendi kültürel bağlamına uygun sporları geliştirmiş ve bu sporlar, ulusal kimlik ve toplumsal değerlerle iç içe geçmiştir.

Ayrıca Sivas ili, Türk futbolunda önemli başarılarla imza atmış Sivasspor'a ev sahipliği yapmaktadır ve aynı zamanda ulusal başarılar elde etmiş diğer futbol kulüpleri de şehirde aktif olarak faaliyet göstermektedir. Sivas hem ana akım hem de niş sporlara yönelik birçok spor tesisi ile de dikkat çekmektedir. Şehirde bulunan stadyumlar, spor salonları, yüzme havuzları ve tenis kortları gibi çok amaçlı ve tek amacı spor tesisleri, Sivas halkına çeşitli spor etkinliklerine katılma ve aktif bir yaşam tarzı sürdürme imkânı sunmaktadır. Ayrıca, Sivas yıl boyunca yerel ve ulusal düzeyde birçok spor etkinliğine ev sahipliği yaparak, sadece sporu teşvik etmekle kalmayıp, ülke genelinden gelen spor severlerin ilgisini çekerek şehrin ekonomisine de katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak, bu çalışmada Sivas'ta sporun gelişim süreci ile sportif faaliyetler ve sporda iz bırakmış başarılı sporcular detaylı biçimde ele alınmaya çalışılmıştır. Ancak ilgili literatürün sınırlı olması, çalışma açısından önemli bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. YÖK Akademik, Google Akademik ve Dergi Park veri tabanlarının yanı sıra basılı kitaplar ile internet kaynaklarından faydalanılsa da bu kaynaklardan elde edilen bilgilerin yeterli olmadığı görülmüştür. Bu çalışma, bir derleme niteliği taşımasının yanı sıra, konuyla ilgili gelecekte yapılacak araştırmalara kaynak teşkil edebilecek potansiyele de sahiptir. Sivas'ta spor olgusunu daha detaylı inceleyen bilimsel çalışma sayısının artması önerilebilir. Tablo 1 ve Tablo 2'de görüldüğü üzere Sivas il merkezi ve ilçelerinde birçok faal spor kulübü bulunmaktadır. Bu bağlamda, çocuk ve gençlerin serbest zamanlarını daha verimli, nitelikli ve yararlı biçimde değerlendirebilmeleri adına, söz konusu spor kulüplerine yönlendirmelerin aileler ile ilgili kurumlar tarafından sağlanması önerilebilir.

Kaynaklar

- Başıoğlu, B. (2022). Kültür ve Spor. *Social Sciences Studies Journal*, 1037-1043.
- Dever, A., & İslam, A. (2015). Tarihsel Süreç İçerisinde Türk Kültüründe Spor Algısı. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 47-61.
- Devine, C., & Telfer, H. (2013). Why are sport and physical education valuable? *Values, sport, and physical education*. In *Values in youth sport and physical education*, 13-33.
- Duman, S. (2013). *Modern Türkiye'nin İnşasında Halkevleri ve Sivas Halkevi örneği*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Dwyer, B., Greenhalgh, G., & Lecrom, C. (2016). Niche- Versus Mainstream-Sport Spectators: An Analysis of Need for Uniqueness and Sport eFangelism. *In International Journal of Sport Communication*, 364-383.
- Efek, E., & Korkmaz, Y. (2022). Spor, Stres ve Sportmenlik. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 109-130.
- Er, F. (1966). *Meşhurlar Ve Sivaslı Pehlivanlar*. Sivas: Doğu Matbaası.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2025, Nisan Pazar). Gsb. Gov. Tr. <https://gsb.gov.tr/tr/sayfa/3128-hamza-yerlikaya> adresinden alındı
- Hliš, T., Fister, I., & Jr Fister, I. (2024). Digital Twins in Sport: Concepts, Taxonomies, Challenges and Practical Potentials. *Expert Systems With Applications*, 258:125104.
- International Judo Federation. (2025, Nisan Salı). *ijf.org*. <https://www.ijf.org/judoka/64626> adresinden alındı
- Kuran, A., & Hıçılılmaz, E. (2017). *Osmanlı'dan Günümüze Ermeni-Rum-Musevi Kulüpleri ve Sporcuları*. İstanbul: Posedion.
- Mahiroğulları, A. (2018). *Bozkırdaki Çekirdek Sivas*. Sivas: Özlem Kitabevi.
- Mahiroğulları, M. A. (2003). *İlk Çağlardan Günümüze Sivas İli*. Sivas: Kitap Maatbacılık.
- Mahiroğulları, M. A. (2021). Halkevlerinin Gerçekleştirildiği Rekreatif Etkinliklerin Toplumsal Hayata Katkıları (Sivas Halkevi Örneği 1933-1950). *Journal Of Rol Sports Sciences (JROLSS)*, 197-207.
- Okutan, S. N. (2013). Katekol-O-Metiltransferaz (Comt) ve Serotonin Taşıyıcı Genlerinin Obsesif Kompulsif Bozukluk İle Olan İlişkisi. *İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Fen Bilimleri Anabilim Dalı*, 12-16.
- Öner, H. (2023). Narsisizm ve Spor. E. A. Uluç, & M. B. Karademir içinde, *Spor Bilimleri Üzerine Araştırmalar-IV* (s. 45-59). Gaziantep: Özgür Yayınları.
- Öngel, H. B. (1997). Etik Değerler Açısından Sporda Doping. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 68-79.
- Ramazanoğlu, F., Karahüseyinoğlu, M., Demirel, E., Ramazanoğlu, M., & Altungül, O. (2005). Sporun Toplumsal Boyutlarının Değerlendirilmesi. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 153-157.
- Sivas Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu. (2024, Aralık Cuma). *Sivas Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu*. <http://www.sivasaskf.org/?pnum=9&pt=%C3%9Cye+Kul%C3%BCpler> adresinden alındı
- Sivas Belediyesi. (2025, Nisan Pazar). *Sivas.bel.tr*. <https://www.sivas.bel.tr/proje/seyh-samil-spor-kompleksi> adresinden alındı
- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi. (2025, Nisan Cuma). *Cumhuriyet.edu.tr*. <https://www.cumhuriyet.edu.tr/sks/4334-spor> adresinden alındı
- Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü. (2023, Ocak Perşembe). *Sivas Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü*. <https://sivas.gsb.gov.tr/Sayfalar/1732/377/%C4%B0l%20Sp or%20Dal%C4%B1%20Temsilcileri.aspx> adresinden alındı
- Sivas İrade Gazetesi. (2024, Aralık Perşembe). *Sivas İrade Gazetesi*. <https://www.sivasirade.com/haber/yeni-mudur-ertem-acikladi-sivas-ta-kac-tane-lisansli-sporcu-var-71506.html> adresinden alındı
- Sivas Yıldız Dağı Kayak Merkezi. (2024, Aralık Perşembe). *Sivas Yıldız Dağı Kayak Merkezi*. (<https://www.yildizdagikayakmerkezi.com/kayakmerkezi/d etay/4>) adresinden alındı
- Sivasspor. (2024, Aralık Cuma). *Sivasspor*. <https://www.sivasspor.org.tr/lutfullah-bilgin-tesisleri/> adresinden alındı
- Tezcan, M. (2019). Toplumsal Değişme ve Spor. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 617-623.
- TRT Spor. (2025, Nisan Pazartesi). *Trtspor.com.tr*. <https://www.trtspor.com.tr/haber/diger-sporlar/11-yila-150-madalya-sigirdi-18455737> adresinden alındı
- Türkiye Futbol Federasyonu. (2024, Aralık Cuma). *Türkiye Futbol Federasyonu*. <https://www.tff.org/Default.aspx?pagelid=394&stadid=5363> adresinden alındı
- Türkiye Güreş Federasyonu. (2025, Nisan Pazar). *Tgf. Tr*. <https://tgf.tr/taha-akgul/> adresinden alındı
- Türkiye Halter Federasyonu. (2025, Nisan Cumartesi). *Halter. Gov. Tr*. <https://halter.gov.tr/abdullah-kayapinar2dan-tarihi-basari/> adresinden alındı
- Waddington, I., & Smith, A. (2013). *Sport, Health and Drugs A Critical Sociological Perspective*. Londra: Routledge.
- Youtube. (2025, Nisan Çarşamba). *Youtube.com*. https://www.youtube.com/watch?v=1C_gIjEgzk adresinden alındı